

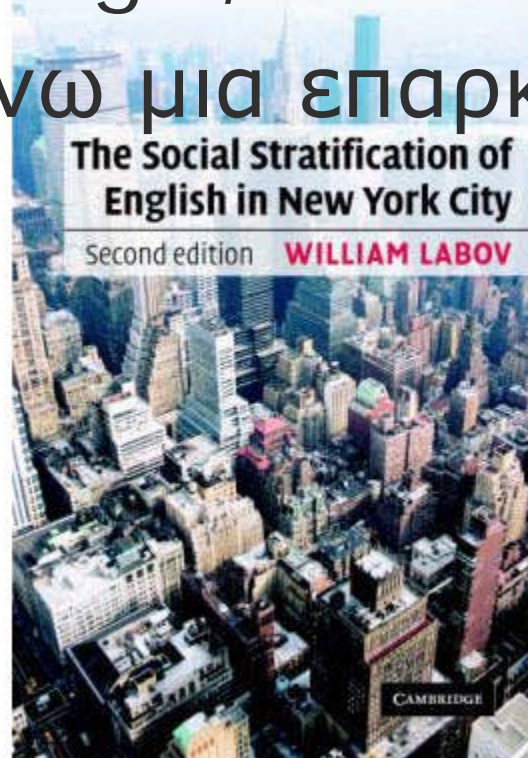
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ

Σπύρος Α. Μοσχονάς

Μελέτες μεταβλητότητας

2 & 9/3/2016

1. Τι είναι μια γλωσσική μεταβλητή;
2. Μελέτες γλωσσικής μεταβλητότητας (Labov, Trudgill, Cheshire)
3. Πώς να κάνω μια επαρκή εργασία

Γλωσσική μεταβλητή

Γλωσσική μεταβλητή είναι μια γλωσσική μονάδα που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με περισσότερους του ενός τρόπους (= μια γλ. μονάδα με «εναλλασσόμενους» τύπους).

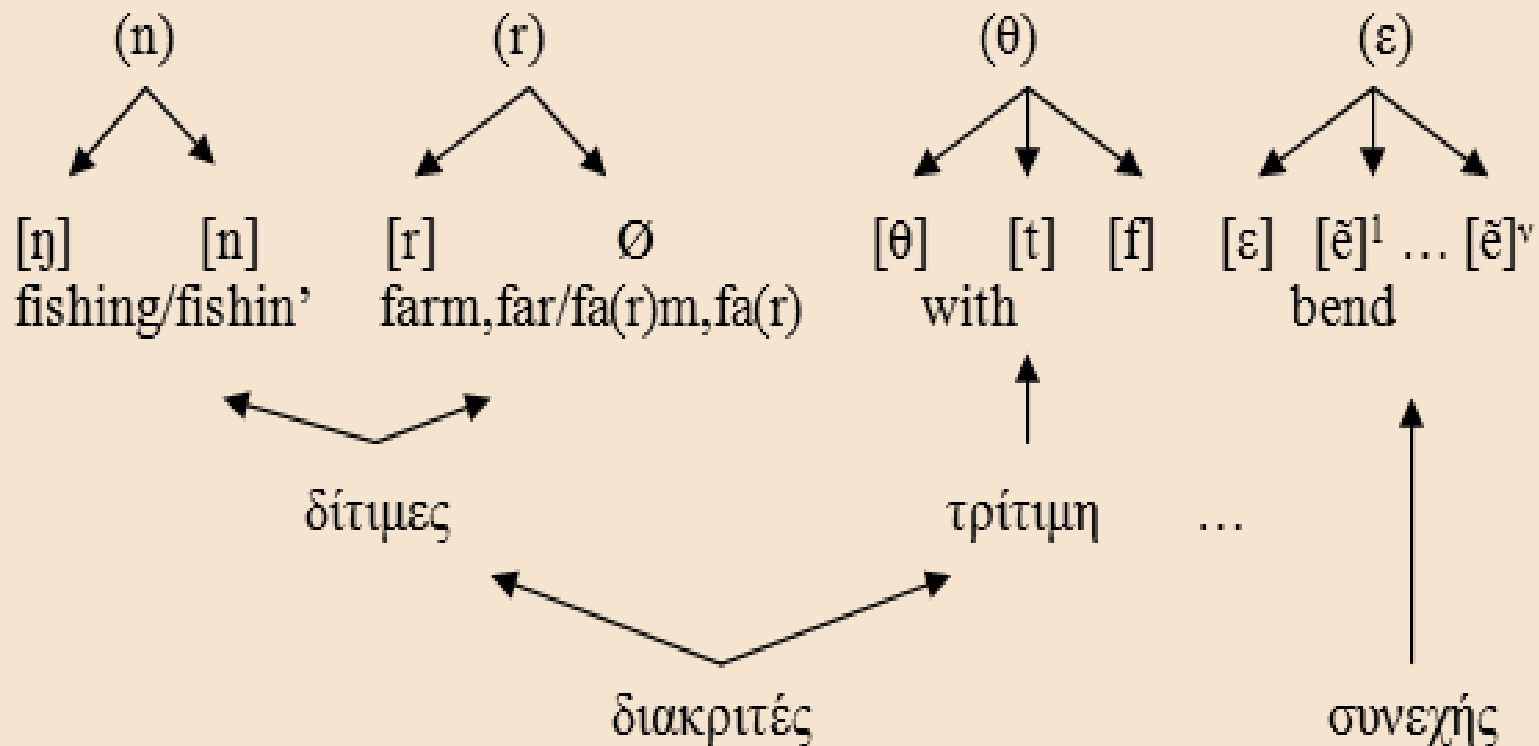
Οι γλωσσικές μεταβλητές συνδέουν

γλωσσική ποικιλία (εξαρτημένη μεταβλητή)

με

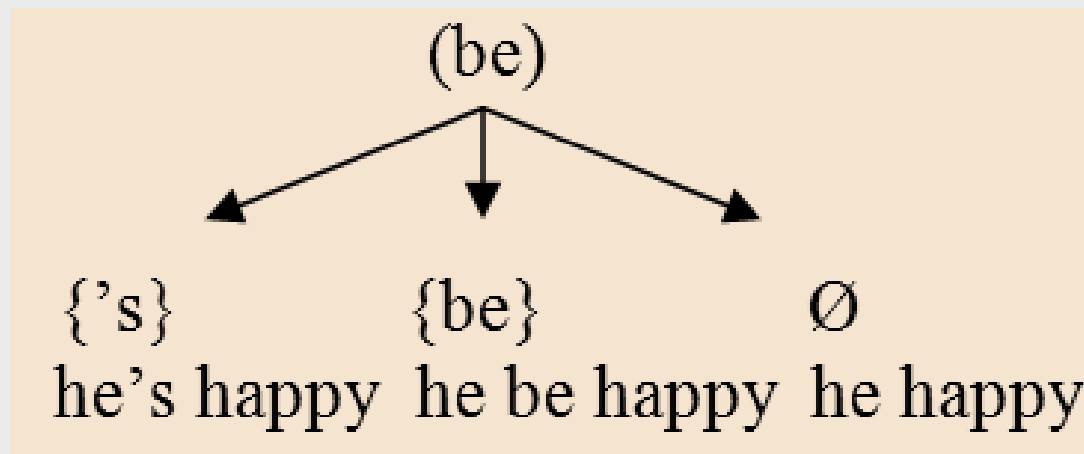
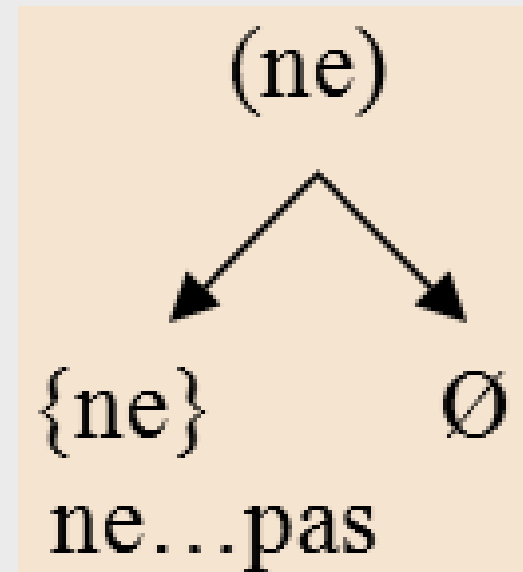
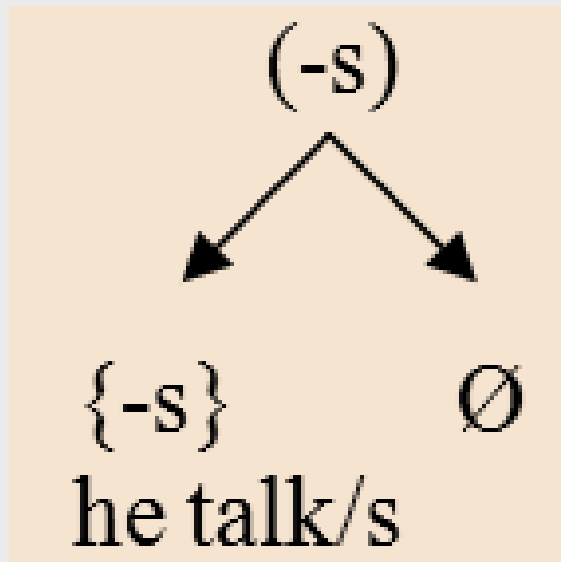
κοινωνική ποικιλία (ανεξάρτητη μεταβλητή)
(στρωμάτωση / ιδεολογία).

Μερικές γλωσσικές μεταβλητές που έχουν μελετηθεί (στα αγγλικά)

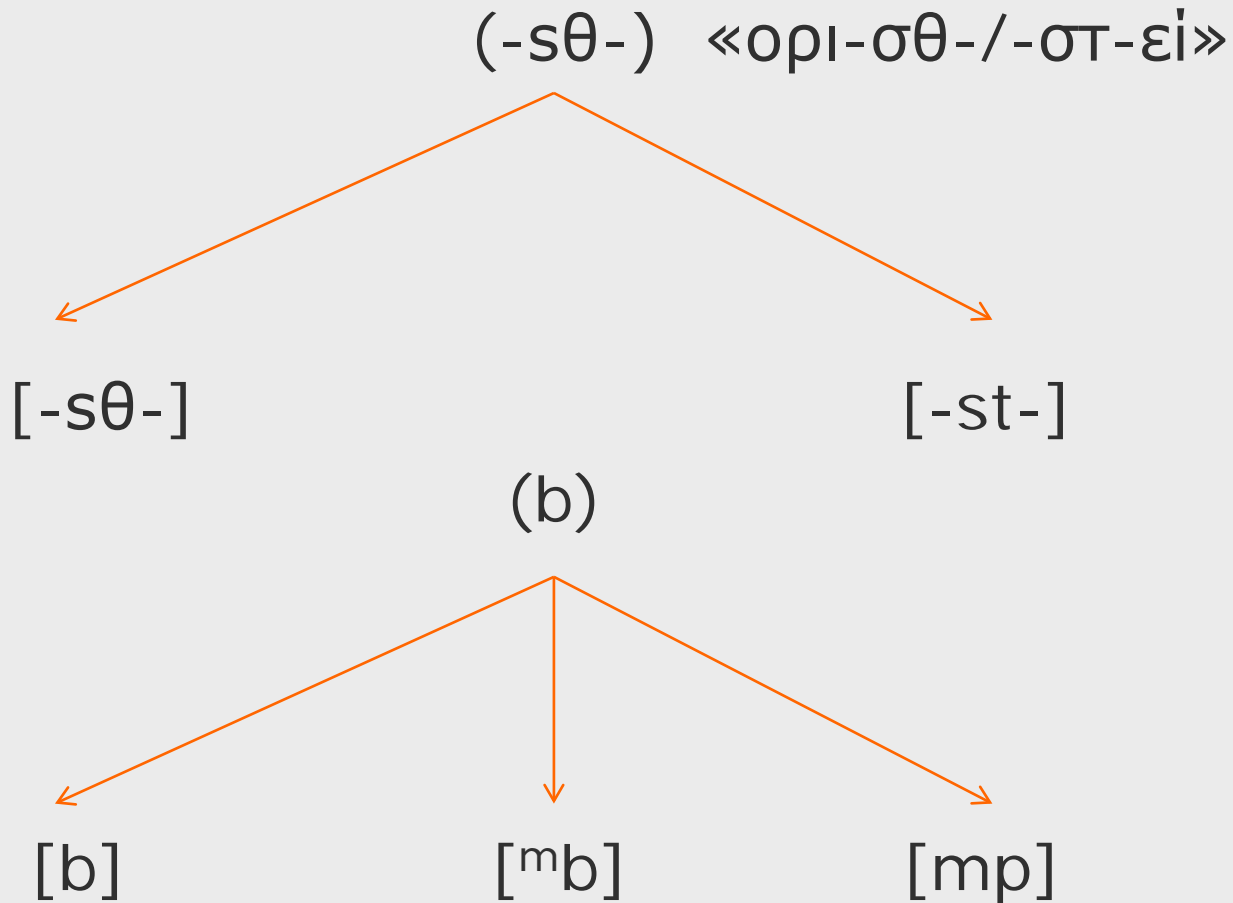

(Στην πράξη, κάθε συνεχής μεταβλητή μελετάται ως διακριτή, π.χ. [ẽ]¹, [ẽ]², [ẽ]³.)

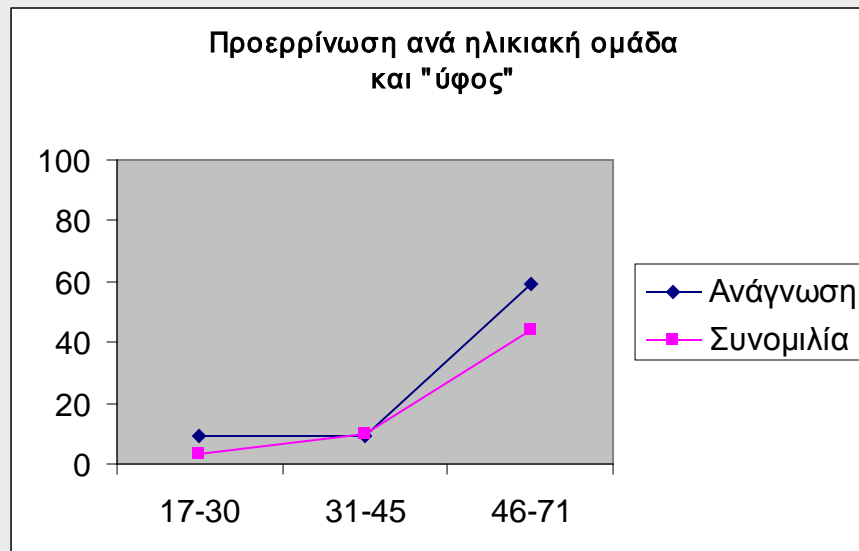
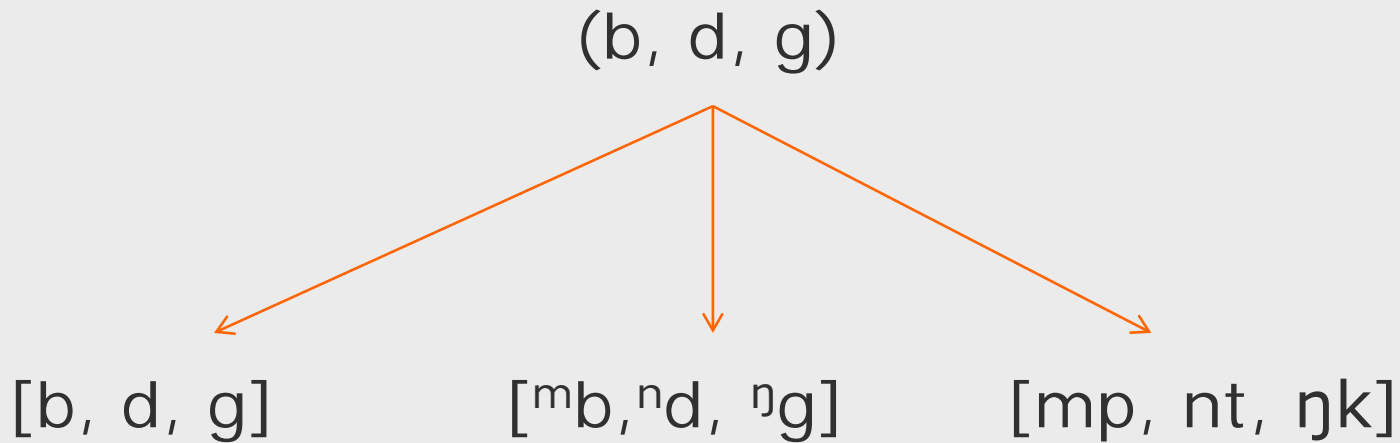
Μη φωνολογικές μεταβλητές (στα αγγλικά/γαλλικά)

Παραδείγματα γλωσσικών μεταβλητών (στα ελληνικά)

Σύνθετες γλωσσικές μεταβλητές

Άλλα παραδείγματα «εναλλασσόμενων τύπων»

*αγαπάω / ώ, αγαπούνε / άνε, αγαπούσα /
αγάπαγα, αγαπιόσαντε / αγαπιούνταν /
αγαπιόνταν(ε), κτήμα / χτήμα, κτυπώ / χτυπώ,
οίνος / κρασί, εφτά / επτά [διαφορετικές
πραγματώσεις που οφείλονται στην ύπαρξη
διμορφίας], γλήγορα / γρήγορα, δανεική /
δανεικιά, πατέρες / πατεράδες, έφυγαν /
φύγανε, βγέστε / βγείτε, άφησέ τον / άσ'τον,
του δεκαπενταμελές / του δεκαπενταμελούς
[«λάθη»], ...· τα πήρα στο κρανίο, δίνε του,
ελλογιμότατε, ρε ...[μη εναλλασσόμενων
τύπων / ύφους, επιπέδου]· μονοτονικό /
πολυτονικό, ελληνική γραφή / greeklish, ...
[ορθογραφία]*

Γλωσσικές μεταβλητές στο γραπτό λόγο

BREAKING NOOZ:

Joy • 02/03/2016 • 08:49 •

Efoson iparhoun aftoi oi ellines protimo na apelathoun aftoi kai na kratisoume tous syrious anti afton...toulahiston...
του miden na diekdikisoun karekles me tis evlogies του sofου laου. I exipnada metanastefse kai afti se alli hora....ed

↪ Απάντηση

Διάλυση • 02/03/2016 • 08:47 •

Άμα θέλετε να μάθετε μερικοί που σχολιάζετε τα γκαρσόνια όπως λέτε μερικές κοινωνίες τα γκαρσόνια της στηρίζουν
γκαρσόνια και όποιος αντέξει. Κοτούλες

↪ Απάντηση

ZQA • 02/03/2016 • 08:39 •

ΝΑ ΤΙ ΨΗΦΙΣΑΤΕ !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

↪ Απάντηση

ST • 02/03/2016 • 08:39 •

Δείξε μου τον φίλο σου να σου πω τι είσαι. Έχετε δει κανένα καλύτερο απο αυτές τις χολέρες του ΣΥΡΙΖΑ?Ολο σ αυτ

↪ Απάντηση

**Κοντά σε συμφωνία στο Brussels
Group**

1. Δι/πολυ-τυπίες στην ΝΓ(Δ) (λεξιλόγιο/278)

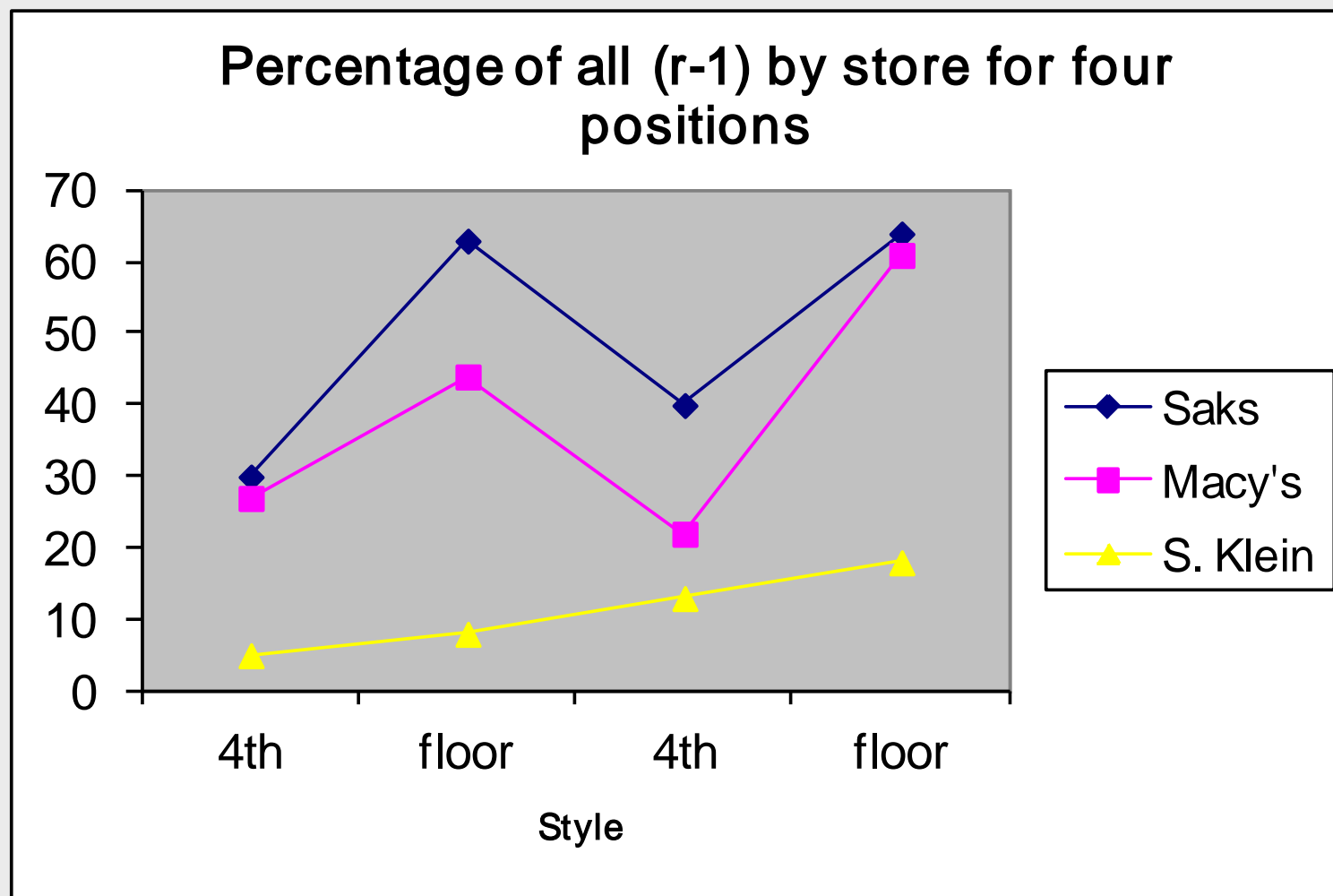
λέμε συνήθως *αδιάβροχο, βασίλειο* [...], αλλά μπορεί να πούμε και *αδιάβροχο, βασίλειο* [...]· λέγεται ακόμη *ίσια ίσια* αλλά και *ίσα ίσα*, και πάντοτε *ίσια κι ίσια*· *ισιώνω* και *ισώνω*, *ισώνομαι*, *εξισώνω*, *ισοδύναμος* κτλ.· *(α)γελάδα*, *(α)γκλίτσα* [...]· *επάνω – απάνω – πάνω*· *ίχνος – αχνάρι*· *βόλος – σβόλος*, *τρίποδο – στρίποδο*, *φαντάζω – σφαντάζω*· *γρήγορα – γλήγορα*· *αστραποπελέκι – αστροπελέκι*, *διδάσκαλος – δάσκαλος*· *βρούτσα – βούρτσα*, *πρινάρι – πουρνάρι*· *κτυπώ – χτυπώ*· *εκκλησιά – εκκλησία*· *σκολειό – σχολείο*· τα διπλόμορφα *γέροντας – γέρος*, *δράκοντας – δράκος*· *–ειό* και *–είο*· *θωρώ – θωριά* [...]· *θεωρώ – θεωρία* [...]· *Αμερικάνος* (ιδίως για τους Έλληνες της Αμερικής) και *Αμερικανός*· *άφραγος* (και *άφραχτος*), *αχόρταγος* (και *αχόρταστος*)· *αμερικάνικος* και *αμερικανικός*, *βουλγάρικος* και *βουλγαρικός*· *αθηναίικος* και *αθηναϊκός*· *άεργος* (πλάι στο *άνεργος*)· *στενόχωρος*, *σπανιότερα* και *στενάχωρος*· *μεσοδρομής – μισοδρομής*, *μεσοκαλόκαιρο – μισοκαλόκαιρο*·

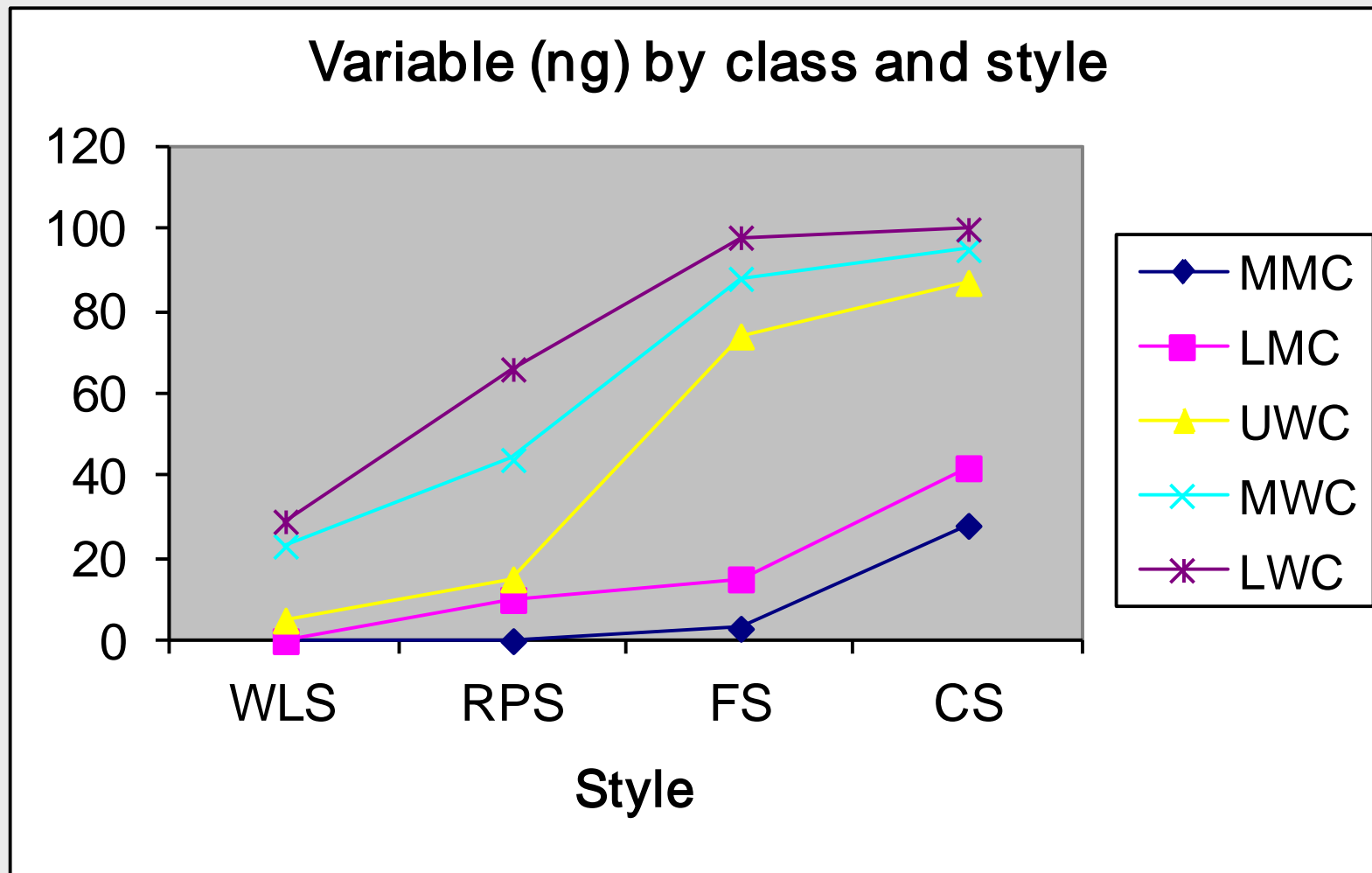
1. Δι-/πολυ-τυπίες στην ΝΓ(Δ) (φωνολογία/278)

φωνητικά διπλόμορφα – από αφαίρεση, λ.χ. *εξοδεύω* – *ξοδεύω*· φωνητικά διπλόμορφα – από αλλαγή, λ.χ. *εγγόνι* – *αγγόνι*· φωνητικά διπλόμορφα – από άλλα πάθη φωνηέντων, λ.χ. *ξυράφι* – *ξουράφι*· φωνητικά διπλόμορφα – από λόγιες λέξεις που καθιερώθηκαν πλάι στις αντίστοιχες λαϊκές, λ.χ. *κρύσταλλο* – *κρούσταλλο*· φωνητικά διπλόμορφα – άλλα παραδείγματα: *γκρεμνός* – *γκρεμός* [...]· φωνητικά διπλόμορφα – που γεννιούνται με ποιητικές λέξεις: *δεντρί* (*δέντρο*) [...]· *(α)γγίζω*, *ξαναγγίζω* αλλά *προσεγγίζω*· φωνητικά διπλόμορφα – ρήματα με διπλό ενεστώτα, καθώς *σπω* – *σπάνω*· *Κλυταιμνήστρα* αλλά και *Κλυταιμήστρα*· *Γιάννης*, *Γιαννιός*, *Γιάννος*· το *μια* λέγεται κάποτε και *μία*· *αραπίνα* και *αράπισσα*· *γάιδαρος* – *γαϊδούρι*· ο *πλάτανος* και το *πλατάνι*· ο *αρραβώνας* και σπανιότερα η *αρραβώνα*· *πλευρό* – *πλευρά* όρ. γεωμετρ.·

1. Δι/πολυ-τυπίες στην ΝΓ(Δ) (μορφολογία/278)

(ε)ξομολογώ· (ε)ξοφλώ· παραήπια, κουτσοήπιαμε, δεν το παραήθελε (αλλά και συναιρεμένα: παράπιας, παράφιαγε, παράθελε)· έχω, είμαι (δεύτεροι τύποι)· οι διάφοροι τριτοπρόσωποι ρηματικοί τύποι σε –ν συνηθίζονται και με ένα πρόσθετο ε στο τέλος, ιδίως στη λογοτεχνία: δένουν – δένουνε [...]. (έ)δεναν – (ε)δένανε, (έ)δεσαν – (ε)δέσανε· στον παθητικό παρατατικό συνηθίζονται ακόμη: α) για το α' και β' πληθ. πρόσωπο, εκτός από τους κανονικούς τύπους σε –μαστε, –σαστε και οι τύποι σε –μασαν, –σασαν [...] β) για τα τρία ενικά πρόσωπα, ιδίως στο διάλογο και στην ποιητική γλώσσα, οι τύποι σε –όμουνα, –όσουνα και σε –ουμουν, –ουσουν, –ονταν ή –ούνταν· χάνουν συχνά την αύξηση στην ομιλία όταν προηγείται μόριο σε φωνήεν: θα (ε)στεκόμαστε, θα (ε)καθόμαστε· δένομε, δένουμε [οριστ.] δένωμε, δένουμε / δέσωμε, δέσουμε [υποτ.]· κρύβομε, –ουμε [οριστ.] κρύβωμε, –ουμε / κρύψωμε, –ουμε [υποτ.]· πλέκομε, –ουμε [οριστ.] πλέκωμε, –ουμε / πλέξωμε, –ουμε [υποτ.]· δροσίζομε, –ουμε [οριστ.] δροσίζωμε, –ουμε / δροσίσωμε, –ουμε [υποτ.]·

Sapphire, Push (1996): κλίση ρήματος

Miz Rain say, "At the beginning," and pick a piece of chalk out her purse and walk to the board. She write A on the board, she hand the chalk to Jermaine. Jermaine write B. Jermaine hand it to Consuelo, she write C. Consuelo hand it to Rhonda she write D. Rhonda hand it to Rita. Rita take a step and start to cry. Miz Rain say we all in this together. All us say E real loud, Rita go up 'n write E, hand me chalk 'n I write F and so it go. Then we sits back down all at once, that make us laff, and Miz Rain say this is the beginning, there are twenty-six letters in the alphabet, they all have a sound. These letters make up all the words in our language. Please open your notebook, write the date, October 19, 1987, then write the alphabet in your notebook. After we write the alphabet in our notebook we recite it out loud together. Miz Rain say go home and practice saying it 'n saying it. On Wednesday she gonna ask each one to stand up and deliver. Jermaine say, "Spoze I know it already?" Miz Rain say, "Then it should be no problem for you." But I remember Jermaine write Q after O instead of P. I remember that. I gonna practice. I sure am. Miz Rain say on Wednesday she gonna talk to us about keeping a journal. Tell us again we gotta bring in another notebook for to be our journal. How is a journal different from a notebook I wanna ask but I never asked a question before in school.

» Μελετά πολλαπλές μεταβλητές στη «γλώσσα των νέων» και τις συσχετίζει με «πολιτισμικά» χαρακτηριστικά:

- ▶ present tense suffix with non-third-person singular subjects, e.g. *we goes shopping on Saturdays*
- ▶ *has* with non-third-person singular subjects, e.g. *we has a little fire, keeps us warm*
- ▶ *was* with plural subjects (and singular *you*), e.g. *you was outside*
- ▶ multiple negation, e.g. *I'm not going nowhere*
- ▶ *ain't*, used for negative present tense forms of *be* and *have*, with all subjects, e.g. *I ain't going, I ain't got any*

Jenny Cheshire, "Linguistic Variation and Social Function"

- ▶ auxiliary *do* with third person singular subjects, e.g. *how much do he want for it?*
- ▶ past tense *come*, e.g. I come down here yesterday
negative past tense *never*, used for SE *didn't*, e.g. I never done it, it was him
- ▶ *what* used for SE *who*, *whom*, *which*, and *that*, e.g. *there's a knob what you turn, are you the boy what's just come?*

Vernacular

Mainstream

1

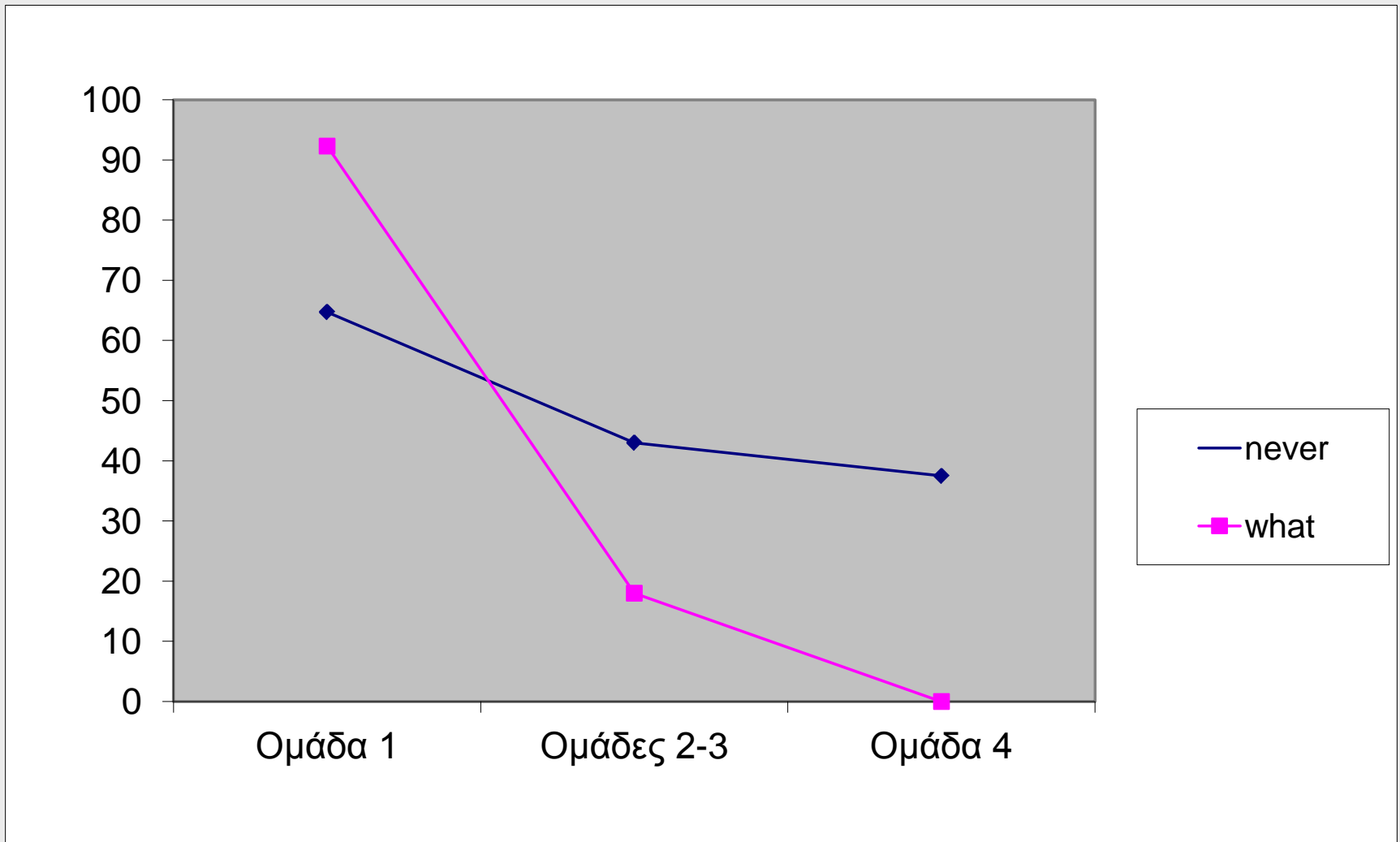
2

3

4

Ομάδες μαθητών

Jenny Cheshire, "Linguistic Variation and Social Function"

Είδη γλωσσικών μεταβλητών

- » Ενδεικτική μεταβλητή / ενδείκτης (indicator)
- » Χαρακτηριστική μεταβλητή / χαρακτηριστής (marker)
- » Στερεοτυπική μεταβλητή / στερεότυπο (stereotype)

Διαβάστε
τις εργασίες των
Labov,
Trudgill,
Cheshire
(στα Αναγνώσματα
του μαθήματος)

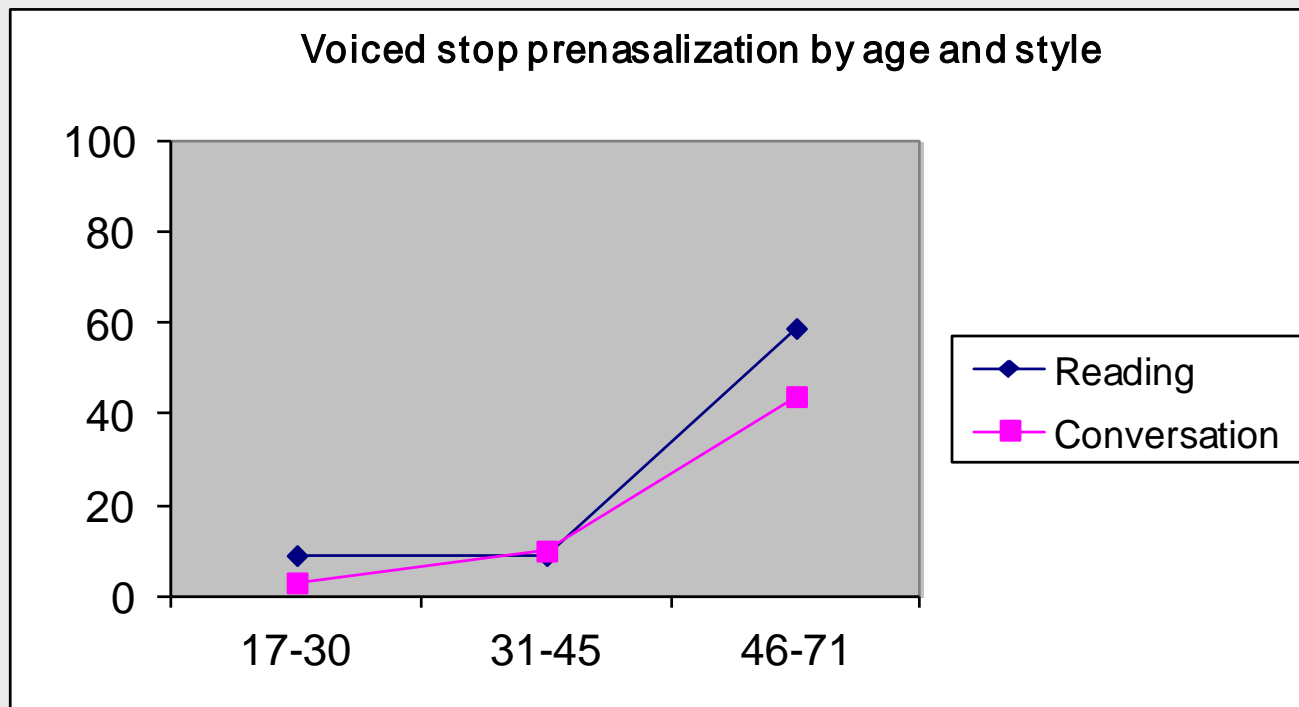

Πώς να ετοιμάσω γρήγορα μια επαρκή εργασία

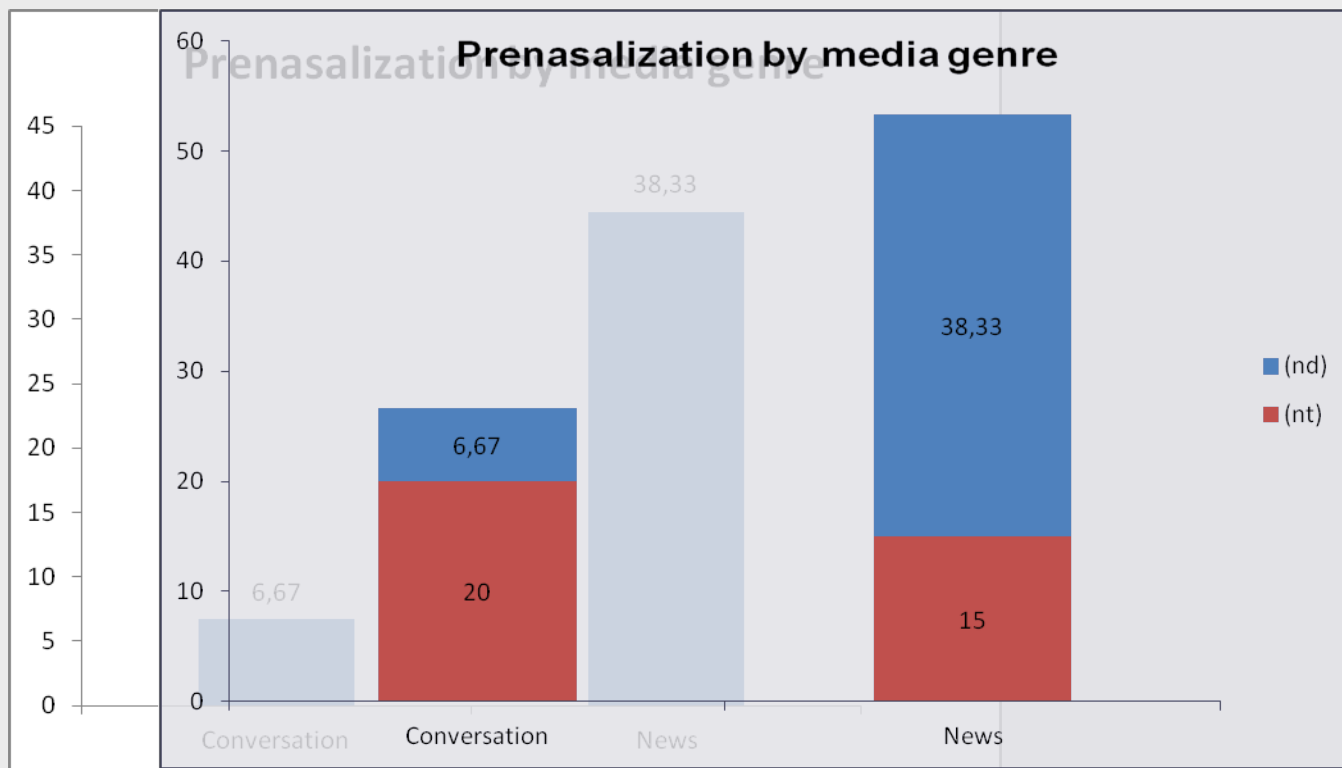
Προερίνωση ανά ηλικιακή ομάδα και «ύφος»

- » **Arvaniti & Joseph 2000**: “age, not style, is the most important factor in (nd)/(d) variation; (nt) emerges as a careful style marker”

Η μεταβλητή (b, d, g) στα ΜΜΕ

	(nd)	(nt)	(d)
News	23 (38.33%)	9 (15%)	28 (46.67%)
Conversation	4 (6.67%)	12 (20%)	44 (73.33%)

Πώς να βελτιώσω μια επαρκή εργασία

- » γλωσσικοί περιορισμοί (context restrictions)
- » ίδιος εκφωνητής σε δύο ύφη
- » ίδιος εκφωνητής, δύο ύφη, διαφορετικά κανάλια
- » συναφείς γλ. μεταβλητές

φοιτητικές εργασίες για ερρίνωση (2015): Ο. Αντώνενα

ON - LINE (TALK SHOW)

nd	18	d	28	
ng	2	g	29	
mb	1	b	13	
ΣΥΝΟΛΟ	21		70	91

KENTΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

nd	28	d	11	
ng	4	g	5	
mb	1	b	11	
ΣΥΝΟΛΟ	33		27	60

Γνωστικά ✓
 μαθητ. γλ. ✓ *
 Λαογραφία ✓ *
 Studio X2 ✓
 Πόση (Πόση) *
 Ζωή *
 Αποδομ. ✓
 Αναδομ. * * * * * x5 x2 ✓
 Προσέγγιση x2 ✓
 Αποδομ. ✓
 Πόση ✓
 Λαογραφία * * * * * x8 x2 ✓
 Δομ. ✓
 Συζητημένα * x3 ✓
 ταβία ✓ *
 Ζωή * * * * * x5 ✓
 Αποδομ. ✓
 Αποδομ. x3 ✓
 Ερωτ. * * * * * x5 ✓
 Αποδομ. ✓
 Λογισμ. ✓
 Ζωή ✓
 Ζωή * * * * * x2 x2 ✓
 Ζωή * * * * * x2 ✓
 καλλιτ. * * * * * ✓
 υγειονομ. * * * * * ✓
 αινωδα ✓
 υγειονομ. ✓
 βελτιωθ. ✓
 λαογραφ. x8 x2 ✓
 ερωτ. ✓
 ποη. ✓

Ημερήσιες ✓
 Ερωτήσεις ✓
 Προσέγγιση ✓
 Λογισμ. ✓
 Ταξ. ✓ *
 Γεωγ. ✓
 Γεωγ. ✓
 Γεωγ. ✓
 90
 37 14

72 60
 37 38
 b → 14
 g → 10
 d → 14
 b → 11
 g → 5
 d → 11 (21)
 33
 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
 1/4
 ΟΛΓΑ ΤΡΕΜΗ

* Να τις γνωστοποιώ για εισήλθει
 ↳ Mail για Μηνό
 * Δοκίμω μόνο τίτλος όσο το ειδικό
 φύλο γράμα είναι περφόι κωμικων.

φοιτητικές εργασίες για ερρίνωση (2015): Στ. Βεργοπούλου

Πίνακας 1

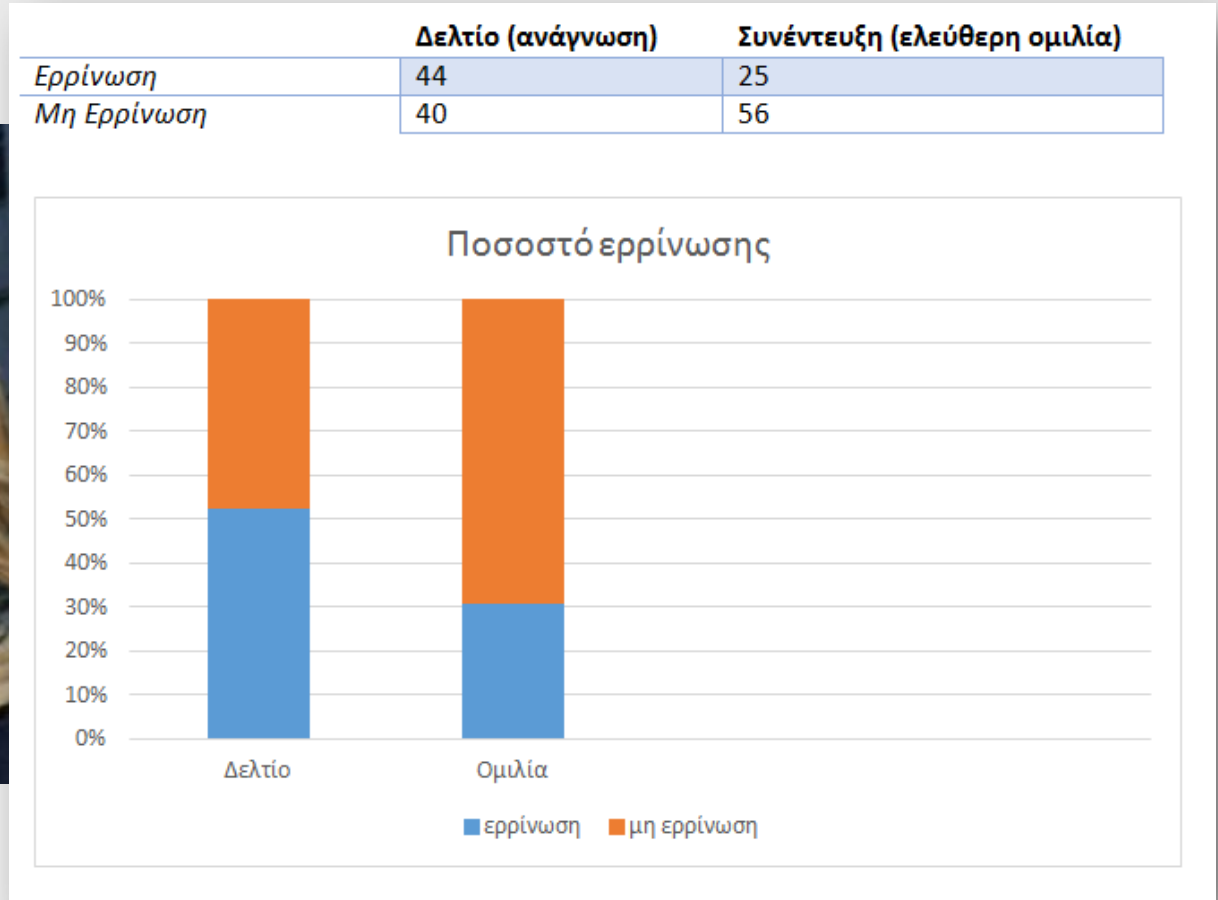
mb, nd, ng/ mp, nt, nk	b, d, g
parapembi	pada
embiria	siban
endasi	simadiko
kendro	kuveda
alambawa	simadiki

Προκειμένου να ερευνηθεί το αν η υπόθεση επιβεβαιώνεται με στατιστική σημαντικότητα έγινε καταγραφή συνολικά 55 λέξεων, από κάθε μία από τις 2 περιπτώσεις, που περιείχαν τους συγκεκριμένους φθόγγους. Στην περίπτωση της συνομιλίας οι λέξεις στις οποίες προερρινώθηκαν οι κλειστοί (b,d,g) είναι 12 (Πίνακας 1). Ενώ στην περίπτωση του δελτίου ειδήσεων 35 (Πίνακας 2).

enandion	simorfonode
endoli	anagi
endones	eglimatikotita
pandos	adiratsistiko
endones	adiparathesis
iparxondes	adimetopizete
δiongosi	adiparathesi
δiongothike	boruse

φοιτητικές εργασίες για ερρίνωση (2015): Γ. Κουκούλης

φοιτητικές εργασίες για ερρίνωση (2015): Γ.-Κ. Οικονομόπουλος

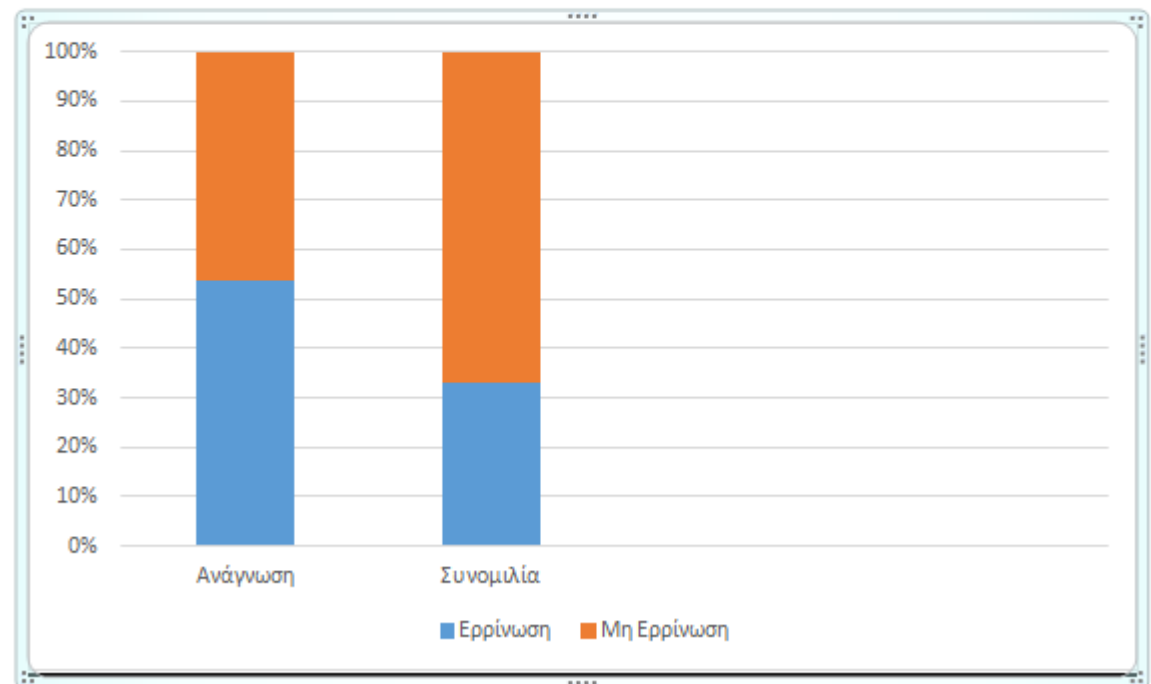

	Διάβασμα	Διάλογος
Ερρίνωση	18	8
Μη ερρίνωση	104	112

φοιτητικές εργασίες για ερρίνωση (2015): Μ. Ψιμίτης

	Δελτίο (ανάγνωση)	ειδήσεων	Συνεντεύξεις (ελεύθερος λόγος)
Ερρίνωση	44		23
Μη ερρίνωση	38		47
Σύνολο	82		70

φοιτητική εργασία για συμφ. συμπλέγματα (2015): Χ. Ορφανού

Πίνακας 2. Ποσοστά χθ σε εκφώνηση και συζήτηση

χθ	Εκφώνηση	Συζήτηση
	8/11 72,7%	13/16 81,2%

Πίνακας 3. Ποσοστά φθ σε εκφώνηση και συζήτηση

φθ	Εκφώνηση	Συζήτηση
	20/25 80%	13/20 65%

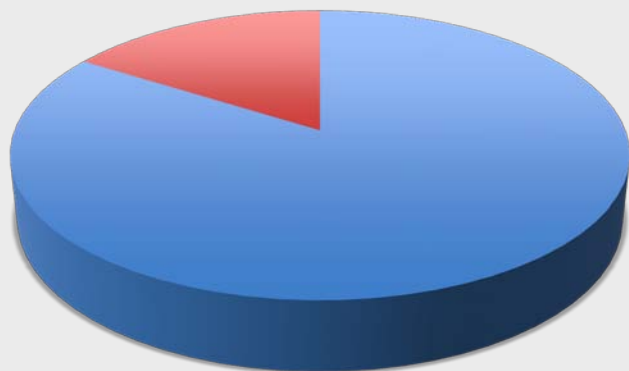
Πίνακας 4. Ποσοστά σθ σε εκφώνηση και συζήτηση

σθ	Εκφώνηση	Συζήτηση
	18/21 85,7%	23/26 88,4%

Πίνακας 5. Ποσοστά χθ,φθ,σθ σε εκφώνηση και συζήτηση

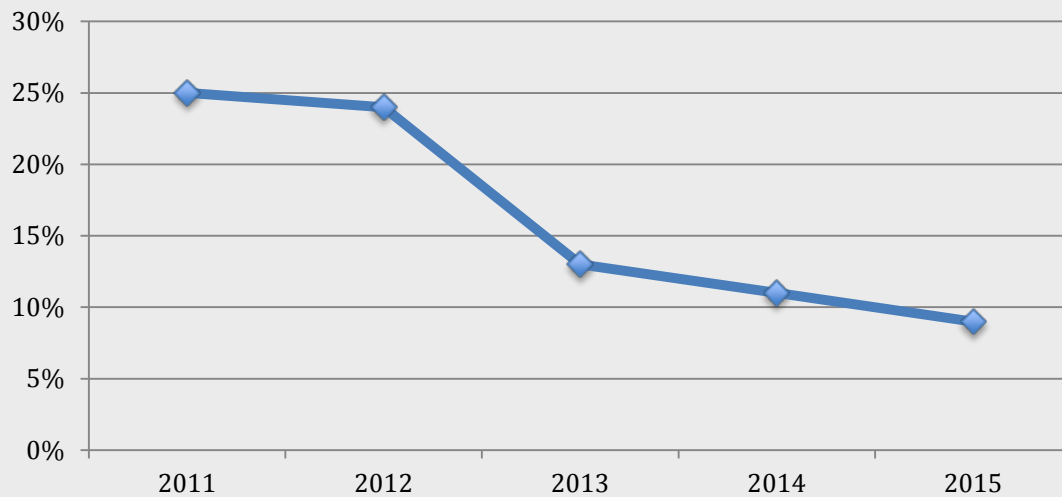
Χθ,φθ,σθ	Εκφών	Συζήτ
	46/57 80,1%	49/72 68%

Χρήση greeklish στα σχόλια της lifo μεταξύ των ετών 2011-2015

- ελληνικά/άλλη γλώσσα/emoticons/links/αριθμοί/σύμβολα
- greeklish

ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΣΗΣ GREEKLISH ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ LIFO ΣΤΟ FACEBOOK

(συνεχίζεται)

